Donderdag, 19 januari 2023

P9_TA(2023)0013

De bestorming van de Braziliaanse democratische instellingen

Resolutie van het Europees Parlement van 19 januari 2023 over de bestorming van de Braziliaanse democratische instellingen (2023/2505(RSP))

(2023/C 214/08)

Het Europees Parlement,

— gezien artikel 144, lid 5, en artikel 132, lid 4, van zijn Reglement,

A. overwegende dat op 8 januari 2023 duizenden rechts-extremisten en aanhangers van voormalig president Jair Bolsonaro het Nationaal Congres, het Hooggerechtshof en het Palacio de la Alvorada in Brasilia bestormden en beschadigden, waarbij zij het leger opriepen om president Lula da Silva ten val te brengen; overwegende dat de minister van Justitie onder voormalig president Bolsonaro, Anderson Torres, is gearresteerd en dat de gouverneur van het federale district waar ook Brasilia onder valt, Ibaneis Rocha, is geschorst;

B. overwegende dat gewelddadige aanvallen van extreemrechts op democratische instellingen een wereldwijd fenomeen zijn; overwegende dat de gebeurtenissen in Brasilia een openlijke aanval op de Braziliaanse democratische instellingen vormen en een duidelijke gelijkenis vertonen met de aanval op het Amerikaanse Capitool in 2021; overwegende dat de voormalige president van de VS, Donald Trump, en voormalig president Bolsonaro bij deze respectieve gebeurtenissen een belangrijke rol speelden;

C. overwegende dat socialemediaplatforms er nog steeds niet in slagen de verspreiding van antidemocratische campagnes, transnationaal fascisme en extremisme te modereren of aan banden te leggen, vooral doordat algoritmen haatdragende inhoud en desinformatie bij gebruikers onder de aandacht brengen, maar ook door de onwil bij de platforms om illegale inhoud te verwijderen, en dat deze platforms een fundamentele rol hebben gespeeld bij de gebeurtenissen in kwestie doordat zij agressieve taal en geweld bij een groter publiek brengen en het oproepen tot actie en de verspreiding van desinformatie faciliteren;

1. veroordeelt in de krachtigste bewoordingen de criminele daden die door de aanhangers van voormalig president Bolsonaro zijn gepleegd en steunt de lopende inspanningen om te zorgen voor een snel, onpartijdig, gedegen en effectief onderzoek teneinde alle betrokkenen te identificeren, te vervolgen en ter verantwoording te roepen, met inbegrip van de aanstichters, de organisatoren en degenen die financiële steun gaven, alsook overheidsinstellingen die geen maatregelen namen om deze aanvallen te voorkomen;

2. betuigt zijn solidariteit met de democratisch verkozen president Lula da Silva, zijn regering en de Braziliaanse instellingen;

3. betreurt de pogingen van voormalig president Bolsonaro en enkele van zijn politieke aanhangers om het stemsysteem en de verkiezingsautoriteiten in diskrediet te brengen, ondanks het feit dat er geen bewijs is van verkiezingsfraude, en dringt er bij hen op aan de democratische uitslag van de verkiezingen te aanvaarden;

4. erkent het verband tussen opkomend transnationaal fascisme, racisme, extremisme en onder meer de gebeurtenissen in Brasilia, de bestorming van het Amerikaanse Capitool in januari 2021 en de arrestaties in december 2022 in verband met een geplande aanval op de Duitse Bondsdag;

5. wijst erop dat het Hooggerechtshof op 13 januari 2023 een verzoek van federale aanklagers heeft goedgekeurd om een onderzoek in te stellen naar voormalig president Bolsonaro, aangezien hij "mogelijk op zeer relevante wijze heeft bijgedragen aan criminele en terroristische daden"; uit zijn bezorgdheid over het handelen en de nalatigheid van overheidsfunctionarissen, met name de gouverneur en de militaire politie van het federale district;

6. benadrukt het belang van wetgevingskaders, zoals de wet inzake digitale diensten, om socialemediaplatforms en technologiebedrijven aan regelgeving te onderwerpen teneinde de verspreiding van haatzaaiende uitlatingen en misinformatie op het internet effectief te bestrijden en te voorkomen en zo verdere radicalisering te voorkomen;

7. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa en de president, de regering en het parlement van Brazilië.